

Novruz bayramı Şimal yarımkürəsində astronomik yazın başlanğıcını, yeni gecə-gündüzün bərabərliyi gününü qeyd (20-25 mart) etməklə baharın gelişini simvolizə edir. Ta qədimdən Azərbaycan, İran, Əfqanıstan, Tacikistan, Özbəkistan və s. ö-

Qəbələdə Novruz şənliyi

əsaslanır.

Həmişə olduğu kimi Novruz bayramı 2500 illik tarixə malik qədim

Qəbələdə də bu il ən xoş bayram kimi qeyd olundu. Novruzun gelişini simvolizə edən 4-cü - son çərşənbə

qeyd olundu.

Parkın mərkəzi bayramsayağı bəzədilmişdi. Burada Novruz atribut-

təmsil olunmuşdu.

Tədbirdə Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev, RİH-nin, rayonun idarə və müəssisə rəhbərləri və kollektivləri, həmçinin rayon sakinləri iştirak etmişlər.

Tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev bayramla əlaqədar çıxış etmiş, xalqın ənənəvi bayramı münasibətlə xalqı, eləcə də, Qəbələ sakinlərini təbrik etmişdir.

Tədbir ərəfəsində rayon mədəniyyət evinin kollektivinin hazırladığı gözəl musiqili tədbirlər proqramı nümayiş etdirilmişdir. Həmçinin Novruz atributları, adətləri, ənənələri əyani şəkildə bayram iştirakçılara təqdim olunmuşdur. "Dədə Qorqud"la Bahar qız, Keçəllə Kosa, idman oyunları, milli rəqslər, rəsm əsərlərinin nümayiş, yumurta "döyüşdürülməsi" və s. tədbir iştirakçıları tərəfindən maraqlı və sevincle qarşılanmışdır.

Ümumrayon bayram tədbiri xoş,

- ilaxır (Torpaq) çərşənbəsi Heydər Əliyev adına parkda tentənəli şəkildə

kələrdə bu bayram yazın canlanması, təbiətin yenilənməsi ilə əlaqədar böyük şənliklərlə qeyd olunub.

2009-cu il sentyabrın 30-da Novruz bayramı YUNESKO tərəfindən qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmiş, 23 fevral 2010-cu ildə isə BMT Baş Asambleyasının 64-cü sessiyasının iclasında mart ayının 21-i "Beynəlxalq Novruz Günü" elan edilmişdir.

İlk yazılı mənbələrə görə Novruz bayramı bizim eradan əvvəl 505-ci ildə yaranmışdır. Novruz "Yeni gün" deməkdir. Təqvimdə baharın ilk günü isə günəşin bir illik fırlanması ilə

larnın hər biri öz əksini tapmışdı. Xalqımızın adət-ənənələri, məşğuliyyəti, mətbəxi, geyim tərzini bu atributlarda

əsil bayram əhval-ruhiyyəsi ilə başa çatmışdır.

Fotolar S. Umuyevindir.

Elimizə bahar gəlir

Novruz bayramının, adətlərinin özü, tarixi ta dünyanın yaranışı ilə hesablanır. Sovet dövründə bu bayramın dövlət səviyyəsində keçirilməsi qadağan olunsa da, hər bir evdə, ailədə bu bayram öz atributları, ənənələri ilə qeyd olunmuşdur. Məhz buna görə də, o illərdə Novruz məişət bayramı kimi nəzərə çatdırılmışdır. Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra Novruz dini (Zərduşt dini ilə əlaqələndirilmiş qədim dini bayram) kimi deyil, xalqımızın əzəl və özəl adət və ənənələrini yaşadan əsil yeni il bayramı kimi, bir sözlə, dövlət səviyyəsində keçirilən milli bayram kimi qeyd olunur.

Yaşadığımız həyatda ilin bütün fəsilləri gözəldir. Hər fəslin hər ayının özünəməxsus gözəllikləri var. Ancaq bahar fəslini torpağın oyanışı; torpağın oyanışı isə təbiətin gözəlliklərinin daha da əsrarəngizliyi deməkdir. Buna görə də bahar fəslini insanların həyatına daha çox "nəfəs" gətirir, sanki həyat eşqi, yaşamaq istəyi daha da çoxalır.

Baharın ilk ayı mart ilə başlanır. Mart isə bayramlar ayı sayılır. Xronologiyaya nəzər etdikcə görürük ki, bu ilin martı isə daha çox bayram

Novruz xalqın bayramıdır

günlərinə təsadüf edir. Ələlxüsus Novruz bayramı ərəfəsində olan çərşənbələr insanların həyatına il boyu müsbət aura verəcək qədər maraqlı və əhəmiyyətli olur. Bu həm də inancların güclüliyünün təmsilidir.

Novruzdan əvvəlki son 4 çərşənbəyə Azərbaycan mədəniyyətində xüsusi əhəmiyyət verilir. Çərşənbələr yazın gelişinin müjdəçiləridir. Xalqımız ta qədimdən Novruz çərşənbələrini Əzəl çərşənbəsi, Cıdırçı çərşənbə, Qara çərşənbə, Axır (Torpaq) çərşənbə adlandırmışdır. Ancaq sonradan yaranan od, su, yel, torpaq anlayışlarının özü də hər biri bu elementləri və məqamları özündə birləşdirir.

Novruza yaradılışın mərhələlərini işarələyən dörd ünsür- dörd çərşənbə bunlardır: Su (25 fevral), Od (4 mart), Yel (11 mart), Torpaq - ilaxır (18 mart) çərşənbələri. Qeyd olunmuşdur ki, yaz fəslinin Azərbaycana daxil olması martın 20-si

nə təsadüf edəcək. Yaz fəslinin uzunluğu 92 gün, 17 saat 40 dəqiqə 46 saniyə olacaq. Çərşənbələr bürcləri özündə birləşdirən ünsürləri bildirir, insanın dörd ünsürdən yaradıldığını simvollaşdırır.

Ölkəmizin bütün bölgələrində Novruz böyük sevincle, xoş əhvalla

qarşılır. Hər yerdə səliqə-sahman, təmizlik işləri aparılır, evlərdə səməni göyürülür, paxlava, şəkərbura bişirilir, xonçalar bəzədilir. Novruzu bizə sevdiren həm də onun atributlarıdır.

Səməni ən vacib atributdur. Səməni yazın gelişinin, təbiətin

canlanması, əkinçiliyin, təbiətin, həyat və bolluğun rəmzi, baharın ilk müjdəçilərindən hesab olunur.

Boyanmış yumurtalar, həmçinin xüsusi şirniyyatların bişirilməsi də novruz atributlarıdır. Yumurtaların boyanması ilin fəsillərini, özünün oval, dairevi forması isə qalaktikani təmsil edir. Qoğal günəşin, şəkərbura ayın, paxlava isə alovun rəmzi sayılır.

Novruz bayramının əsas personajları təbii ki, Kosa və Keçəldir. Kosa və Keçəl obrazları qışla yazın mübarizəsini əks etdirir. Onların oyunbazlığı bayrama xüsusi ovqat verir.

Bahar qız folklorşünaslarının açıqlamasına görə bayram atributlarına edilmiş son əlaqələrdən biridir. Ənənəvi Yeni il bayramının simvollarından biri olan Qar qızdan ilham alınaraq yaradılmış və yazın gelişini ifadə edən Bahar qızı Novruz rəmzlərində maraqlı yeniliklərdən biridir.

Milli dəyərlərimizi, adət-ənənələrimizi özündə yaşadan Novruz həm də sülh, əmin-amanlıq və dostluq bayramıdır.

BİBİXANIM.